

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Δ.Π.Μ.Σ.)
«ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

**Εθνικό Πάρκο Σχινιά - Μαραθώνα: Καταγραφή Συγκρούσεων.
Προσδοκίες Κοινωνικών Ομάδων. Δυνατότητα Σύγκλισης με Οικολογικές
Προτεραιότητες**

Βασιλεία Ανδρεαδάκη, Πολιτικός Επιστήμονας

Επιτροπή Παρακολούθησης:

Επ. Καθηγητής Κ. Χατζημπίρος (επιβλέπων), Σχολή Πολιτικών Μηχανικών Ε.Μ.Π.

Αν. Καθηγήτρια Δ. Διακουλάκη, Σχολή Χημικών Μηχανικών Ε.Μ.Π.

Καθηγήτρια Ε. Παναγιωτάτου, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Ε.Μ.Π.

Περίληψη

Η παρούσα διπλωματική εργασία πραγματοποιείται στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Περιβάλλον και Ανάπτυξη». Σε κάθε ζήτημα περιβάλλοντος και ανάπτυξης, τα ερωτήματα τίθενται συνήθως υπό τη μορφή διλήμματος: Περιβάλλον ή Ανάπτυξη; Σε πολλές περιπτώσεις τα κοινωνικά αιτήματα για ανάπτυξη και η επιτακτική ανάγκη ικανοποίησης τους, βάζουν στο περιθώριο την ανάγκη προστασίας της φύσης. Αντίστοιχα, η απόλυτη προστασία του περιβάλλοντος, η επιβολή απαγορεύσεων, οι αλλαγές χρήσεων σε μια περιοχή προστασίας, μπορεί να επηρεάζουν αρνητικά τη ζωή της τοπικής κοινωνίας και να οδηγούν σε αντιδράσεις .

Η παρούσα μελέτη στοχεύει, καταρχήν, στην ανάδειξη των προβλημάτων που ανακύπτουν σε περιπτώσεις εκτεταμένων παρεμβάσεων που αλλοιώνουν τις υφιστάμενες χρήσεις σε μια περιοχή. Τα δημόσια έργα είναι γνωστό ότι διαδραματίζουν ιδιαίτερο ρόλο στην διαμόρφωση της πολιτειακής ευρυθμίας, διότι συνιστούν έντονη παρέμβαση στο χώρο με οικονομικές, κοινωνικές, πληθυσμιακές, χωροταξικές, περιβαλλοντικές και άλλες επιπτώσεις (Τζίκα - Χατζοπούλου 1994). Η παρέμβαση αυτή για να είναι αποδεκτή από το κοινωνικό σύνολο θα πρέπει να είναι «ηθική» ως προς τους στόχους, τη φύση, το είδος, τους τρόπους και τις επιπτώσεις της.

Στα πλαίσια αυτής της εργασίας θα γίνει προσπάθεια να αναδειχθεί η ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος και παράλληλα η ανάγκη ικανοποίησης των κοινωνικών αιτημάτων. Έτσι το ζήτημα της προστασίας θα ειπωθεί σε στενή σχέση με τα κοινωνικά αιτήματα για ανάπτυξη και ευημερία. Η ανάπτυξη είναι στενά δεμένη με τις δυνατότητες και τους περιορισμούς μιας

περιοχής. Η κοινωνικοοικονομική και η φυσική πραγματικότητα αλληλεπιδρούν σε κάθε αναπτυξιακή προσπάθεια. Η πολιτική βούληση παίζει, επίσης, καθοριστικό ρόλο στις προτεραιότητες που καθορίζει κατά τον αναπτυξιακό σχεδιασμό. «Η φύση και η κοινωνία βρίσκονται πάντα σε μια κατάσταση διαρκούς κίνησης, μεταβολής, εξέλιξης, αλλαγής, ανανέωσης, όπου πάντα το καινούριο θα γεννιέται, θα μάχεται το παλιό και θα πεθαίνει δίνοντας, όμως, ξανά τη θέση του σε ένα διαφορετικής ποιότητας καινούριο» (Ρόκος 1989).

Τελικός σκοπός της εργασίας είναι η εξέταση του κατά πόσο οι δυο αυτές φαινομενικά αντίθετες και συγκρουόμενες ανάγκες, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ικανοποίησης των κοινωνικών αιτημάτων, μπορούν να συμβιβαστούν. Κατά πόσο είναι, δηλαδή, εφικτή η σύγκλιση των κοινωνικών απαιτήσεων και αντιθέσεων με τις οικολογικές προτεραιότητες. Μελέτη περίπτωσης θα αποτελέσει το Εθνικό Πάρκο Σχινιά - Μαραθώνα και το Ολυμπιακό Κωπηλατοδρόμιο.